Anul al 58-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei. În străinătate 6 lei.
Taxe poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 289 Vineri 24 Octombrie 1941

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ŢARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ŢARA
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CALATORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
şi UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Obştiile agricole

Odată cu punerea în acţiune a planului agricol pe 1941—1942, ni se vesteşte că s'a intensificat la sate şi campania de lămuriri şi propagandă în jurul îndemnului Conducătorului Statului adresat plugarilor de a se constitui în obştii, spre a putea răspunde mai bine cerinţelor unei exploatări raţionale şi, în acelaş timp, spre a putea beneficia practic de toate înlesnirile şi înzestrările, pe care guvernul este hotărît să le ofere plugarilor vrednici.

Nivelul prea scăzut al producţiei în exploatările ţărăneşti la noi, pe deoparte, evoluţia sistemelor de exploatare agricolă din alte ţări, prin apelul la maşinism, la selecţionarea seminţelor, la standardizarea produselor şi la valorificarea în comun a recoltei, pe de altă parte, a afirmat şi pentru ţara noastră necesitatea formării unor mari unităţi de cultură prin asociarea şi comasarea micilor proprietăţi ţărăneşti în scopul de a beneficia astfel de avantagiile technice şi economice ale marilor exploatări agricole.

Trebue să amintim aci, că pornind acum la constituirea de obşti agricole nu ne angajem pe un drum necunoscut şi nebătătorit. Avem înaintea noastră o experienţă pe teren destul de veche — datând încă d'înainte de răscoalele ţărăneşti din 1907 — şi destul de fructuoasă în rezultate, sub forma obştilor săteşti de arendare şi, mai târziu, a obştilor de cumpărare de pământuri.

In preajma războiului de întregire, numărul obştilor de arendare se ridica la aproape 500 (exact 496), cu un total de 82.295 membri, care aveau în exploatare o suprafaţă de 406.664 hect., făcând să revie circa 5 ha. de cap în arendă.

Mai târziu, odată cu aplicarea reformei agrare din 1919, s'a desvoltat sistemul obştilor de cumpărare, care atingeau în 1928 un număr de 374, ce achiziţionase o suprafaţă de 86.256 ha.

Iar rezultatele recoltate s'au dovedit destul de încurajatoare.

Tot în acest timp şi în cadrul necesităţilor ridicate de aplicarea reformei agrare, s'au înfiinţat obştiile de împroprietărire (peste 2000), cu ajutorul cărora, numai în 3 săptămâni, s'a putut efectua trecerea din stăpânirea marii proprietăţi în folosinţa directă a sătenilor, peste 2.200.000 ha. de pământ. Odată terminat însă rolul lor în operaţiile de expropriere şi de împărţire a pământurilor expropiate, acestea au fost desfiinţate, în loc să se fi procedat la adaptarea şi punerea lor în serviciul noului cerinţi de cultură şi de gospodărie, reclamate de situaţia creiată împroprietăriţilor.

S'a lăsat astfel fără organizare, fără coheziune, fără nicio îndrumare şi asistenţă massa milioanelor de ţărani împroprietăriţi, tocmai în ceasul când aveau mai multă nevoe ca oricând de sprijin, de un suport închegat şi bine organizat.

Cum, însă, în anii din urmă, şi-a făcut drum în concepţiile doctrinarilor economiei noastre agricole ideea adoptării în exploatarea ţărănească a sistemului exploatării în comun, creindu-se unităţi mari de cultură, pe care să se poată folosi maşinismul şi metodele de lucru ale marilor exploatări agricole, în 1931, unul din specialiştii noştri în ştiinţa agronomiei, a venit, în calitate de ministru al agriculturii în acea vreme, cu legea privitoare la avantagiile acordate asociaţiilor pentru îmbunătăţirea agriculturii.

Rostul asociaţiilor este definit în art. 2 astfel: „Scopul asociaţiilor pentru îmbunătăţirea agriculturii este să grupeze pe agricultorii din diferite categorii, ale căror producţii formează un tot economic, în vederea aplicării metodelor raţionale de cultură, arături mecanice, îngrăşăminte, seminţe selecţionate, întrebuinţarea de maşini, reproducătorii de rasă, crescătorii de animale, curăţirea, înmagazinarea cerealelor, industrializarea produselor şi desfacerea lor".

Legea cuprindea dispoziţiuni foarte bune, dar n'a dus la nici un rezultat practic. Şi aceasta, pentrucă nu s'au făcut nici sforţările, nici sacrificiile băneşti, pe care întocmirea şi susţinerea asociaţiilor agricole le reclama şi pentrucă a lipsit mai ales suflul apostolic al celor chemaţi să le înfăptuiască.

Astăzi, iniţiativa constituirii obştilor revine sub impulsul unor comandamente cu totul noui şi sub auguri cari chezăşuesc izbutirea. O aşteptăm, bucuroşi să vedem plugărimea noastră ridicând o treaptă mai sus pe scara consolidării şi propăşirii sale.

Situaţia pe teatrul de război oriental

Operaţiile din regiunile Leningrad, Moscova şi Doneţ

de R. ŞEIŞANU

In sectorul Leningrad (Petersburg), trupele sovietice au încercat în ziua de 21 Octombrie să treacă fluviul Neva, în acelaş timp când o formaţiune blindată urmată de infanterie, a căutat să străpungă cercul în altă parte din apropierea oraşului spre a-şi deschide o eşire. Atacurile au fost respinse de forţele germane cu pierderi grele pentru inamic.

Cum se prezintă situaţia în acest sector unde sunt încercuiţi aproape un milion de soldaţi din grupul de armate sovietice comandat de mareşalul Voroşilov împreună cu populaţia civilă cifrată la aproape cinci milioane de suflete?

Odată încercuirea efectuată pe uscat, a sectorului Leningrad, între golful Finlandic şi lacul Ladoga, mareşalul Voroşilov a contat mai întâi pe liniile exterioare de apărare şi pe întregul sistem fortificat din jurul oraşului, din Kronstadt şi dela sudul fluviului Neva şi apoi pe libertatea de a comunica pe mare, sprijinit pe insulele şi bazele navale din golful Finlandic şi dela intrarea golfului Riga, cu ajutorul flotei de război din Marea Baltică.

El a crezut, că prin atacuri puternice în diferite puncte, va reuşi să străpungă linia ocupată de germani spre a restabili legătura forţelor sale din spaţiul încercuit cu grupul de forţe din armata sa rămas izolat în spaţiul dela estul lacului Ilmen.

Leningrad a avut două linii de centură principale fortificate: întâia, pornea dela Peterhof spre baia Kronstadt, trecea în apropiere de Wysozkoje, nord de Gaşina (Krasnogardisk) şi atingea Kolpino şi fluviul Neva în dreptul oraşului Schlusselburg situat pe o insulă a lacului Ladoga; a doua, era puternic protejată în sectorul Pulkowa.

Trupele germane au străpuns şi cucerit prima linie de centură fortificată în ziua de 10 Septembrie şi a doua linie, în ziua următoare. Mai este în jurul Leningradului un sistem complex de apărare şi protecţie prevăzut cu tranşee betonate, cazemate, câmpuri minate ş. a.

Pe uscat, mareşalul Voroşilov a încercat să-şi asigure eşiri, fie pe la vest de Peterhof, fie dealungul fluviului Neva, în câteva puncte considerate de el favorabile trecerei, fie pe la est, în apropiere de oraşul Schlusselburg şi lacul Ladoga, printr'o serie de atacuri şi contraatacuri masive cu formaţiuni blindate, cu artileria grea, cu infanteria şi corpul de paraşutişti, în flancurile şi spatele poziţiilor germane. Nu numai că toate atacurile şi contraatacurile sovietice au fost respinse; dar forţele germane

(Continuare în pag. 2-a)

Regiunea minieră şi industrială a Donețului

IN PORTUL ODESA

Resturile sfărâmate ale armatei sovietice

ŞCOALA FRONTULUI

de I. VION

Pentru cei cari am trăit amarele clipe ale anului 1940, când sălăşluia în suflete durerea nestăpânită dar nevolnică în faţa cruntei lovituri a prăbuşirii hotarelor, pentru cei cari simţeam vie imputarea celor de dincolo de Neant, cari s'au sacrificat să ne dea Unirea pe care noi n'am fost vrednici s'o menţinem, nu există o îmbărbătare, o reîntărire a credinţei, o cimentare a încrederii în noi, mai puternică decât cele cuprinse în stilul sobru al comunicatelor militare în care se arată justificările pe baza cărora s'au acordat cel mai înalt ordin militar: „Mihai Viteazu".

Dela generalii de corp de armată, până la ofiţerul tânăr care abea înoise tresa de sublocotenent, toţi au făcut dovada continuităţii acelei bravuri strămoşeşti căreia îi datorăm totul, dovadă sintetizată în calificări oficiale: „eroism", „spirit de sacrificiu", „destoinicie" „pricepere", „perseverenţă" etc.

Dar pe deasupra tuturor acestor calităţi inerente celor îndreptăţiţi să comande găsim tot aci izvorul acelei voinicii româneşti la massa anonimă a trupei, în marea ei majoritate compusă din oameni simpli, porniţi să-şi facă în toată sfinţenia datoria, dar pe cari i-au înferbântat, i-au electrizat, i-au făcut zmei de legendă, exemplele superiorilor, împărtăşirea în comun a tuturor greutăţilor, într'o mare, spontană, camaradească frăţie în lupta care acelaş ţel îl avea şi pentru orăşean şi pentru ţăran şi pentru ofiţer şi pentru soldat: ţara lor, neamul lor.

„Permanent în apropierea executanţilor a fost tot timpul exemplu de curaj, sânge rece şi voinţă neşovăelnică".

„A stat tot timpul în zona cea mai primejdioasă pentru a da exemplu trupelor sale".

„Sub focul ucigător al inamicului din cazemate.."

(Continuare în pag. 2-a)

PROPRIETATEA ROMÂNEASCĂ

Indiferent de înţelesul şi definiţia ce s'au dat proprietăţii în timp şi spaţiu, un lucru trebue recunoscut: ea n'a însemnat în viaţa oamenilor numai un principiu egoist limitat la posesiunea unui bun şi la exercitarea unui drept, cu toate beneficiile inerente, dar şi un principiu de ordine, de siguranţă, de stabilitate în viaţa indivizilor şi a colectivităţii.

Maxima romană „suum cuique tribuere" rezumă în bună parte esenţa eternă a acestui principiu, transpus atât în ordinea materială a lucrurilor, cât şi în ordinea morală a dreptului şi a justiţiei, a noţiunii de permis şi nepermis, a respectului dreptului altuia şi a răspunderilor ce derivă din limitările şi obligaţiunile, care încadrează în chip natural şi prin întărirea legală principiul şi exercitarea dreptului de proprietate.

Când principiul proprietăţii oscilează în sfera nebulozităţii şi a confuziei, este semn că societăţile respective se sprijină pe elemente labile şi precare.

Suntem un popor crescut în spiritul şi sentimentul proprietăţii, ca orice popor cu largă, covârşitoare bază ţărănească. Până într'atât pri-

(Continuare în pag. 2-a)

Agravarea situaţiei internaţionale

Cum sunt comentate la Berlin manevrele guvernului din Washington contra Germaniei şi Japoniei

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 22 Octombrie. — In timp ce situaţia militară de pe frontul de este se desfăşoară în conformitate cu planurile de operaţiuni germane şi zilnic se anunţă noui mari succese, situaţia internaţională se agravează din ce în ce mai mult.

Astfel, relaţiile germano-americane sunt privite cu multă atenţiune la Berlin. Tonul polemicei dintre Washington şi Berlin s'a agravat mult.

Dacă privim mai amănunţit situaţia, vedem că această polemică agravată n'are nimic la bază, de oarece cele două incidente navale anunţate de preşedintele Roosevelt nu sunt cauza ci numai pretextul pentru agitaţii în America împotriva Germaniei. Aceste manevre nu urmăresc decât un singur scop şi anume de a duce poporul american încet, încet, la război. Unul dintre cele două noui vase scufundate, naviga sub pavilion panamez, astfel că după părerea germană nici nu este clarificat, însă cercurile germane atrag atenţiunea că în celelalte două cazuri precedente şi anume a vaselor „Greer" şi „Kearney" guvernul american s'a văzut nevoit să revină cu rectificări, întrucât prima lui comunicare nu corespundea cu realitatea. Declaraţiile d-lui Cordel Hull, în faţa comisiei Senatului, a fost de o violenţă atât de mare, încât ştiri din sursă franceză vorbesc direct de posibilitatea ruperii relaţiilor diplomatice dintre Germania şi Statele Unite.

D. Cordel Hull a declarat că ar fi ridicol să se creadă că America se va putea ţine departe de război. New-York-ul anunţă că opinia publică americană exercită o presiune puternică asupra preşedintelui Roosevelt de a acorda Rusiei un ajutor nelimitat. Consfătuirile dintre d-nii Hariman şi Roosevelt ar avea acest scop. Nimeni însă nu spune pe ce cale anume va fi adus ajutorul în Rusia, chiar dacă America ar dispune de materialul de război necesar.

Un eveniment politic intern petrecut în America este foarte interesant, de oarece el arată că curentul războinic poate să ia repede o amploare mare în America. Până acum, partidul republican s'a arătat foarte rezervat faţă de problema legii neutralităţii. Acum însă, trei senatori republicani au propus abolirea completă a legii neutralităţii. Nu este vorba decât de o manevră tactică de politică internă. D. Wilkie şi republicanii lui vor să câştige aderenţi, astfel că d. Wilkie să poată candida fără contra-candidat la viitoarele alegeri prezidenţiale. Prin această atitudine însă nu s'a schimbat numai situaţia politică internă din Statele Unite, dar s'a accentuat şi atmosfera războinică din America. Incidentele navale arătate mai sus sunt folosite în acest sens din punct de vedere propagandistic.

❖

In legătură cu aceste fapte, s'a agravat bineînţeles şi situaţia din Orientul îndepărtat. La Londra se consideră ca un simptom foarte important faptul că guvernul american a ordonat plecarea vaselor americane din apele chineze şi japoneze. Despre reluarea tratativelor japoneze cu Statele Unite nici nu se mai vorbeşte. Londra constată că generalul Tojo, noul preşedinte de consiliu al Japoniei nu se va arunca orbeşte în război, dar că d-sa duce o politică externă în sensul celei a Axei. Măsuri militare n'au fost până acum luate de Japonia, nici în Indochina şi nici în Manciuria, după cum se spune la Londra.

❖

Din partea Statelor Unite s'a intervenit pe lângă Germania spre a se relua tratativele asupra schimbului de răniţi grav germani şi englezi, tratative ce eşuaseră de curând. Cercurile germane subliniază că Reichul este dispus, ca şi înainte, să rezolve această chestiune.

❖

La Berlin se acordă o deosebită atenţiune desvoltării viitoare a legăturilor franco-germane. Aceste legături fuseseră reglementate şi s'au desfăşurat în mod foarte cordial, după cum dovedeşte ultima vizită a amiralului Darlan la Paris. Asasinarea şefului comandaturii germane din Nantes şi executarea a 50 de ostateci francezi pentru pedepsirea acestei crime, trebuesc considerate de ambele părţi ca incidente foarte regretabile. Guvernul francez a pus un premiu de 15 milioane franci pentru prinderea asasinilor. Se afirmă că alţi 50 de ostateci francezi vor fi executaţi dacă asasinii nu vor fi prinşi până azi la ora 12 noaptea. La Berlin acest nou asasinat este considerat ca provocat de propaganda anglo-americană, care lucrează împotriva Germaniei, cu ajutorul unor astfel de incidente şi a blocadei foametei.

❖

După cum se subliniază oficial, vizita oamenilor de stat slovaci la cartierul Fuehrerului, a dus la un acord complet asupra tuturor problemelor discutate. Comunicatul nu intră în amănunte asupra problemelor discutate. Cercurile neutre din Berlin însă, presupun că avându-se în vedere cadrul întins al acestei consfătuiri, s'ar fi discutat cu această ocazie şi problema legăturilor slovace.

❖

Un ziar suedez a anunţat că s'a produs o agravare a legăturilor croato-italiene şi că Roma ar fi cerut închiderea legaţiei croate din Berlin. Această ştire este categoric desminţită şi declarată ca ridicolă. Se subliniază că orice corespondent al presei străine a putut constata că între diplomaţii italieni şi croaţi din Berlin există legături dintre cele mai cordiale.

Declaraţiile preşedintelui Turciei

Ankara, 22 (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:

In discursul pe care l-a rostit cu prilejul vizitei sale la Antakije, capitala districtului Hatay (Alexandretta), d. Inonu, preşedintele republicei turceşti, a declarat următoarele:

Existenţa noastră şi unitatea noastră naţională nu sunt un dar făcut nouă de alţii. Voinţei noastre de fier şi spiritului nostru de iniţiativă datorăm ceeace este astăzi şi ceeace va fi mâine.

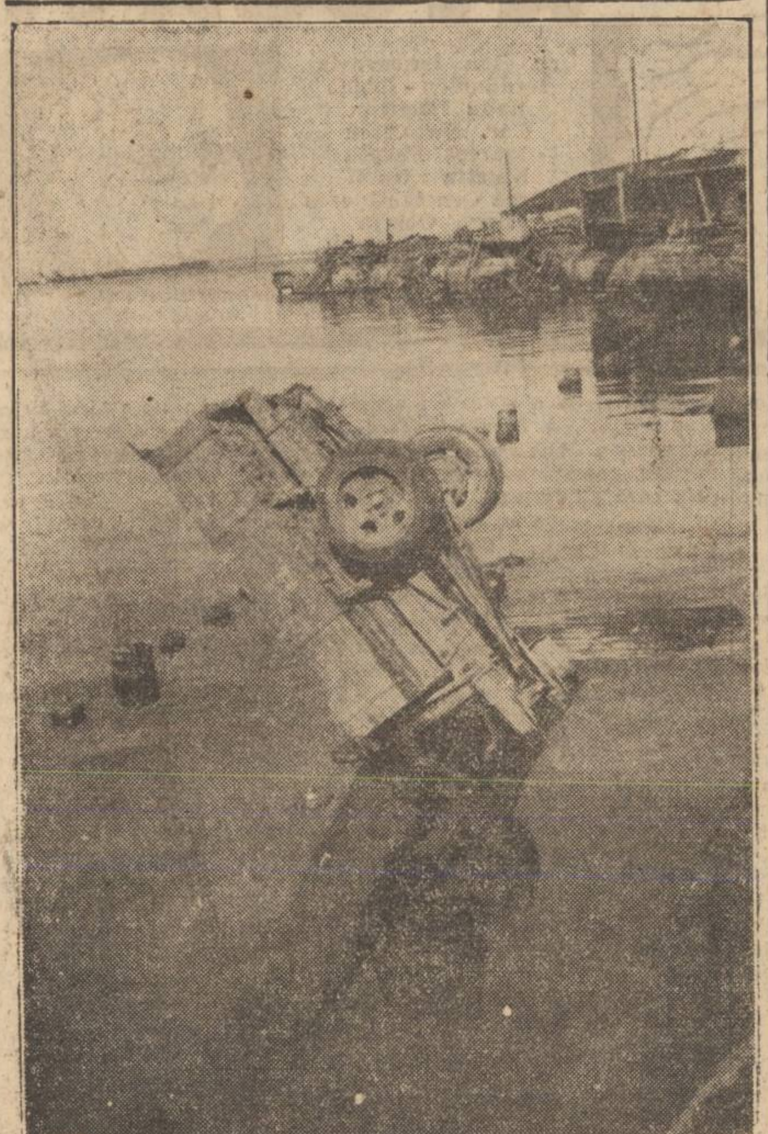
Ingeniosul reporter fotograf a reuşit să prindă în obiectiv clipa în care un autocamion se rostogoleşte în apele Odesei

TOATE AMBASADELE ŞI LEGAŢIILE DELA MOSCOVA S'AU INSTALAT LA KUJBYŞEV

Geneva, 22 (Rador). — Corespondentul diplomatic al ziarului „Times" anunţă că toate ambasadele şi legaţiile care se aflau la Moscova s'au instalat acum la Kujbyşev (Samara), unde se află şi câţiva membri ai guvernului sovietic.

SE PREGĂTEŞTE ARUNCAREA IN AER A KREMLINULUI

Stockholm, 22 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Stefani" anunţă că ziarul „Stockholms Tidningen" publică o telegramă din Moscova care anunţă activitatea febrilă pe care o desfăşoară trupele de geniu la Kremlin. Se crede că se fac pregătiri pentru a se arunca în aer Kremlinul precum şi alte edificii, în cazul când Moscova ar fi ocupată de germani.

CU AVIONUL LA ODESA

PRADĂ DE RĂZBOI

Sub puternica presiune a armatei române, bolşevicii au lăsat imense depozite de material pe cheiul portului. — Regimul evreilor

III

de C. ŞOLDAN

Portul Odesei, unul din cele mai mari porturi ale Rusiei Sovietice la Marea Neagră, se întinde pe o lungime de 5 kilometri, având importante instalaţii comerciale, industriale şi militare. Parte din aceste instalaţii, cari constituiau obiective de război au fost puternic bombardate de aviaţia română şi germană.

Bravii noştri sburători din flotila VII-a, cari au bombardat Odesa pe timpul asediului, veniseră şi ei în aceiaşi zi, când ne aflam noi acolo, ca să constate rezultatele incursiunilor lor aeriene. Erau încântaţi că obiectivele militare pe care avuseseră misiunea să le bombardeze, fuseseră atinse din plin.

De pe marele bulevard Nicolaevski, căruia bolşevicii i-au dat numele de „Friedman", cobori pe faimoasa scară de marmoră, cu sute de trepte, în portul oraşului, străbătut de numeroase linii ferate.

Aci ţi se înfăţişează întreaga debandadă în care s'au găsit trupele roşii cari au căutat să fugă pe mare din cauza puternicei presiuni a forţelor române.

Cheiul dela un capăt la altul e blocat de imense depozite de materiale de război, pe care bolşevicii voiau să le încarce în vapoare. Acţiunea rapidă a trupelor noastre nu le-a mai dat însă răgaz să-şi pună planul în aplicare.

Am văzut aci tancuri de toate categoriile, tunuri antiaeriene şi tunuri grele, sute de tractoare luate din Basarabia şi Transnistria, autocare, depozite de muniţii şi de efecte militare, lăzi de dinamită şi de măşti contra gazelor, costume contra iperitei, maşini demontate de prin uzini, cauciucuri de automobile, arme şi mitraliere, aruncate dealungul cheiu-

(Continuare în pag. 2-a)

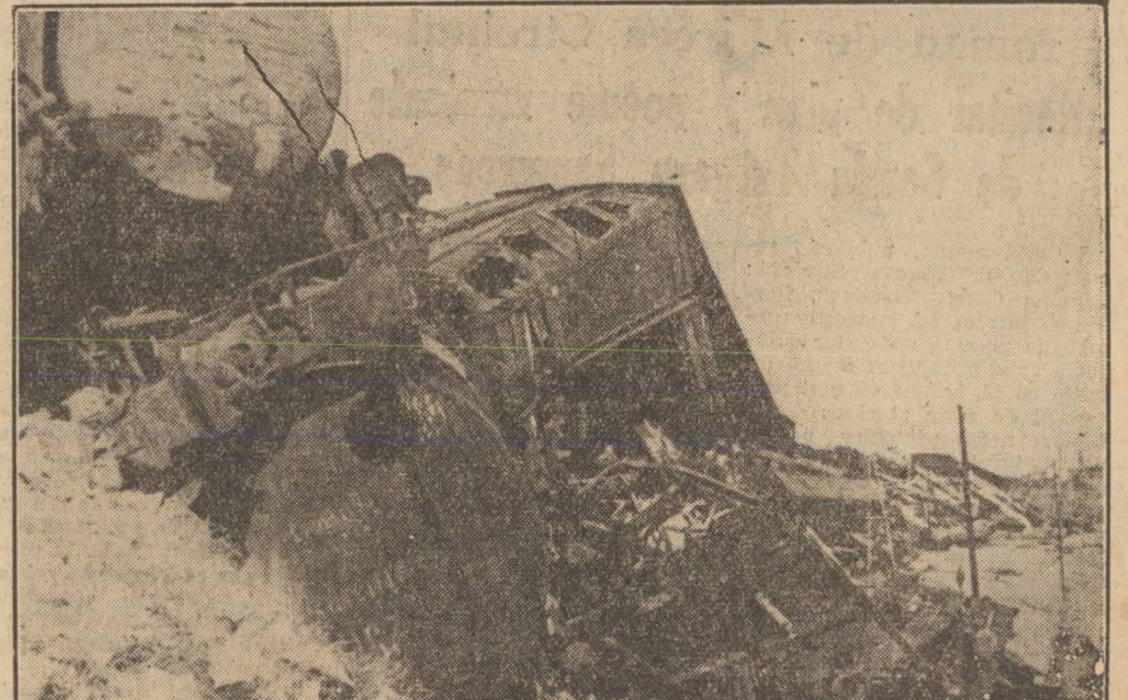
Puţin înaintea intrării trupelor române în Odesa, evreii au procedat la aruncarea în aer a unor trenuri de marfă şi materiale în gara din nordul oraşului. (PK. Schönbeck)